

לעילוי נשמת
הר"ר משה יהודה
ב"ר שלמה ז"ל
מרמורשטיין
נלב"ע כ"ז אייר תשע"ח
ת.נ.צ.ב.ה.
הונצח ע"י המשפחה

לעילוי נשמת
מרת שושנה ע"ה
ב"ר משה יהודה ז"ל
זילברשטיין
נלב"ע כ"ט כסלו תשס"ד
ת.נ.צ.ב.ה.
הונצח ע"י המשפחה

פניני פרשת השבוע

נושא השבוע: ברכת המזוזה

פרשת קרח

בס"ד | גליון מס' 537

דירת חמישה חדרים ב-25 שקלים?

ויקה קרח (ט"ז, א)

התורה, עדיין רק כלי שהוא מיוחד ובלעדי להחזירו בנפש - יצילו להשרישו אל תוך נשמתנו פנימה בעוצמה רבה ומוצקה.

רגע לפני שנצא מהבית, נעצור ליד המזוזה, ניתן נשיקה נרגשת ומוקירה על תמורו התזכורת הייחודי לו זכו רק יהודים. אשורינו שזכינו שיש לנו מטען אנרגיה ביציאה ובכניסה לבית, משהו ששומר על בטחוננו האישי ומקנה לנו אמונה וביטחון חזקים מכל מתח ודאגה. איזה אושר להחזיק מזוזה בפתח הבית, לדעת שאנחנו מוגנים, מונחים בידי אבא טוב!

לפיכך, כמה כדאי לוודא לפני רכישת המזוזה,

שהיא כשרה ומהודרת באיכות מקסימלית, כדי שההגנה והביטחון שלנו יהיו מקסימליים. כמה חשוב לוודא שהמזוזה לא ניזוקה מניקיון ופגעי מזג האוויר - לוודא שההגנה שלנו אינה נפגמת, נותרת באיכות טובה ומספקת לנו ביטחון איכותי.

השמירה והברכה בבית שלנו, תלויות בתמורו הזה - במזוזה היקרה, המקנה לנו אושר, משרה בביתנו שמחה, פותחת לנו שערי ברכה וגם מעניקה לנו בריאות טובה, ישועות רצויות, ומלוא חופניים נחת. כמה נשקיע במזוזה ככל יכולתנו, שתהיה מהודרת, ובדוקה אחת לשלוש וחצי שנים כפי שנפסק בהלכה, ונשמור על איכותה וכשרותה המיטבית. וכמה נתרש להעניק לה נשיקה מאושרת - להודות ולהוקיר שזכינו בתמורו הגנה ואמונה, ביטחון ואושר תמידיים!

המתנה קשה, ישועה מפתיעה!

שעת ערב מאוחרת, בבית רחב מידות אך שקט מדי בפרץ, צרפת. על הספה המרופדת ישבה אשה לא צעירה, עיניה זולגות דמעות, ציפורניה נכנסות בדאגה, וידיה ממוללות דפים שלוו רפואי מתנוסס עליהם. זה עתה יצאה מרופא מוזמנה ובעל שם עולמי, שעבר על התיק הרפואי המלא אך לא היה איש בשורה...

מזה זמן שבריאותה אינה תקינה, אך לכך כבר כמעט התרגלה - עד כמה שניתן. אלא שצערה ודאגתה נסובים עתה סביב צרתה הגדולה יותר, והיא העובדה שלא זכתה להיפקד בילדים. בית גדול ורחב מידות, ספות יפות וחזרים מאובזרים - כל אלה הם כלי מצויין להכניס אושר הביתה. אך האושר עצמו - הם הילדים המתוקים, שמי יודע אם ומתי ימלאו את חלל הבית בצחוק וילדות וקישוטים על הקירות...

הרופא המומחה בדק את התיק כולו, והעלה את מסקנתו על הכתב: ניתוח לשיפור מצב הבריאות, ואין סיכוי - אין שום סיכוי - לזכות בילדים. המצב הרפואי ברור ונחרץ, כמו זועק לניתוח מורכב, מסוכן ומסוכן. אך גם הוא לא יועיל לשינוי הסטטוס, הרופא קבע באופן ברור, אלא - היא לעולם לא תהיה! בצר לה, ולמרות המאמץ הרב הכרוך בכך באותם ימים, מצאה דרך להתקשר

התחום המושקע והנחקר ביותר בעולם כולו, הוא תחום הביטחון. אין מדינה שאין לה צבא להגן עליה, ובין הצבאות - תחרות יקרה על עוצמה ויכולות מבצעיות, המביאות את הביטחון לשיא. תקציב הביטחון נוגס בחלק ניכר מתקציב כל מדינה, ובארצות מאוימות, כמו בארץ ישראל, תקציב הביטחון הוא הגבוה ביותר מכל התקציבים האחרים!

ישיבות מטה, אימונים מורכבים, מבצעים מפרכים ותעשייה ביטחונית עניפה - מרכיבים את תפיסת הביטחון של כל מדינה. גם מפעלים עתירי ידע, מוסדות ומרכזים הומי קהל, משקיעים במצלמות נסתרות, שמירה הדוקה מסביב, טבעות אבטחה מקיפות, ומרוץ מודיעיני מעמיק, הכל כדי לספק את הביטחון המקסימלי, המאפשר לכולנו חיים שלווים ושקטים, איש תחת גפנו ותאנתו.

ככנים אהובים לאבינו שבשמים, דאג לנו אבינו להגנה הבטחונית שלנו, והעניק לנו מעטפת בטחונית מושלמת השומרת עלינו בכל עת, היא המצוה לקבוע מזוזה. המזוזה היא אותה יריעת קלף קטנה ומהודרת, בה כתובות פרשת 'שמע ישראל - ואהבת' ופרשת 'והיה אם שמוע'. המזוזה מעטרת את פתח הבית, קבועה במשקוף הכניסה, כדי להזכירנו מי בעל הבית בעולם, מי מנחה אותו ומנהיג אותו, ומי דואג לנו ושומר עלינו באמת, היום וגם בעתיד.

הרמב"ם מבאר, כי בשל תוכנה הייחודי של המזוזה והמסר האמוני העוצמתי הנובע ממנה, נקבעת המזוזה על משקוף הדלת, כמו תמורו בכל יציאה וכניסה, תזכורת קבועה בכל צומת בחיים. ברגע הזה שאתה יוצא לרחוב או חוזר הביתה, רגע לפני שתצא לעבודה או לסיורים, קח זריקת אנרגיה מהתמורו שבכניסה, טול מטעני חיוך מהתזכורת שבמשקוף: יש בורא עולם המדריך אותנו כיצד לנהוג, ואם נעשה כהוראותיו וכמצוותיו - חיינו יתנהלו בשלום ובשלווה, ברוגע ובביטחון!

בפרשת השבוע פרשת קרח, אנו עדים לטענתו של קרח, שאינו מבין מדוע בית מלא בספרי תורה טעון מזוזה בפתחו. הרי בספר התורה יש גם את הפרשות שבמזוזה, ובבית בו מצויים ספרי תורה לרוב - יש את כל מצוות התורה וגם פרשות המזוזה פעמים רבות! אם כן, מדוע בית כזה זקוק לתוספת קלף קטן ושתי פרשיות בתוכו? מדוע דחופה מזוזה גם במשקוף בית כזה?

אך האמת היא, שבדואי גם בית מלא בספרי תורה חייב במזוזה. וכפי שביאר הגאון רבי אברהם יעלין זצ"ל בהקדמת ספרו 'ארץ אפיים', כי המזוזה היא כלי ייעודי וייחודי, המיועד למטרה אחת ובלעדית - להחזיר בלב ולהפנים בנשמה את האמונה בבורא עולם, שהוא מנהיג ומדריך ומכוון את כל המתרחש כאן, וכולנו משועבדים לקיום רצונו. גם אם יהיו בביתנו אלף ספרי תורה המלאים בכל מצוות

הבדיקה שחוסכת בהוצאות...

ביום מן הימים, זימן הגאון רבי יהושע לייב דיסקין זצ"ל לביתו מספר אנשים, וביקש מהם ליטול על עצמם את האחריות לבדוק את המזוזות בבתי היהודים שבסביבה, לסובב על פתחי הבתים והחצרות ולוודא כי המזוזות כשרות ותקינות. הוא אף הציע להם שכר הולם בגין עבודתם, וביקש מהם להתחיל כבר ומיד בעבודה, לבדוק את מזוזות תושבי העיר.

כשהגיעה עת חלוקת השכר, נדהמו הבודקים לראות כי שכרם מגיע מקופת בית היתומים המקומי, שעמד תחת נשיאותו. הרב הוא שכית רגליו לגייס תרומות להחזקת בית היתומים, ובקושי רב העמיד את בית היתומים על תילו, מעניק לילדים עוזבים ובודדים קורת גג וארוחה חמה שכה חסרה להם. דווקא לכן, הידיעה כי שכרם מגיע מקופת בית היתומים - עוררה תמיהה רבת...

'הן קופת בית היתומים מדולדלת' - שאלו הבודקים, 'מדוע היא המממנת את בדיקת המזוזות? מדוע צריך בית היתומים לשלם את שכרנו בגין בדיקת המזוזות בעיר?' - שאלו הבודקים בתמיהה רבה...

השיב רבי יהושע לייב כשחיוך נסוך על פניו: 'זו פשוט שיטה לצמצם את הוצאות בית היתומים... הנוכחים שמעו ולא הבינו - כיצד בדיקת מזוזות חוסכת כסף לבית היתומים?'

נענה רבי יהושע לייב והשיב: 'הן כתוב בתורה על המזוזה 'למען ירבו ימיכם' מי שמזוזה כשרה קבועה בדלת ביתו - הרי יש לו את הסגולה הטובה ביותר לאריכות ימים, וממילא לא יפלו ילדיו לעול על קופת בית היתומים. כשאני בודק את המזוזות מכסף בית היתומים, אני חוסך לקופה כסף, אני מונע את היתומים הבאים חלילה...'

הסיפור הזה, המופיע בספר 'אוצרות ההלכה', מעלה מסר חשוב, אותו כדאי להפנים אל תוך הלב: המזוזה היא חגורת ביטחון, היא 'ביטוח חיים' אמיתי, תחום בתורה הקדושה! אדם החפץ חיים, מהדר במזוזה כשרה לכתחילה, טורח לבדוק את מזוזתו מדי פעם, מתמסר להבטיח כי המזוזה שבדלתו כשרה ומהודרת!

מזוזה מהודרת בפתח הבית היא ביטוח חיים זול, כדאי ובטוח ביותר!

מצוה לפרסם: סגולה בדוקה לעורר רצון לקדושה, לטבול לעילוי נשמת

הרה"ח הקדוש רבי פתחיה סעלישער בן הר"ר יוסף יונה ה"ד רזנברג
מזקני חסידי בעלזא, נעקד"ש בשנות הזעם - י"ג בסיון תש"ד

לעילוי נשמת

ר' שלמה פרץ ז"ל ב"ר מאיר הלוי גולדשמיט (אראלי)
ת.נ.צ.ב.ה.

לקרוב משפחתה המתגורר בבני ברק, החסיד הישישי ר' משה אהרן בויס זצ"ל. היא תינתנה בפניו את המצב לאשורו, ובקשה בתחנונים כי יכנס למי שכבר נפוץ שמו כרבן של ישראל, החזון איש זצ"ל, ויזכיר את שמה לרפואה על שולחנו של הגאון הנודע. 'הן מקובלנו כי הזקוק לרפואה הולך לבקש ברכתם של צדיקים' - אמרה האשה במר יגונה - 'אנא הזכירני אצל החזון איש לישועה!'

ר' משה, שצער נגע ללבו, לא איחר לעשות כבקשתה. העלה את שמות בני הזוג על הכתב, ויצא למעונו של החזון איש אשר קידמו בלבביות, בהיותו מקורב אליו. הוא הגיש לחזון איש את הפתק בו רשומים שמות בני הזוג לישועה, רפואה וזרע של קיימא, וסיפר את הסיפור המלא - על השנים החולפות, החולי הקבוע, הניתוח המדובר, והשאפה הכמוסה המתבדת מדברי הרופאים - לזכות בילדים.

החזון איש קרא את הכתוב בפתק והאזין בקשב לצער העולה מהסיפור, מצחו נחרש קמטים ופניו האדימו מריכוז. הוא שתק דקות ארוכות, ואז גזר בכוח תורתו וצדקותו: 'אין לעשות ניתוח, והם גם יזכו בילדים'. ואתה - קרוב משפחתה הדואג לה, צא לירושלים ורכוש מר' נחמן סופר עשר מזוזות מהודרות וכשרות, ושלח אותן אליה לצרפת, שתקבע אותן בביתה!'

ר' משה אהרן נסער, לרעיים ספורים עמד המום. סבל של שנים, המתנה מייגעת, לילות טרוטי שינה וימים אפופי דמעות - הכל תלוי במזוזה? בעזרת כמה מזוזות - ניתן להביא את האושר הנכסף לביתה, ואיש לא ידע, לא פילל ולא שיער? כמה גדול כוחה של המזוזה, כמה היא קובעת אם תימצא הברכה בבית, אם ישרור בו האושר!

עוד באותו ערב, התגבר על הקשיים הטכניים הכרוכים בכך, ומיהר לבשר את הבשורה לפריז - לקרובת משפחתו הנרגשת שלא מצאה את המילים להודות לו. להפתעתו, בשיחה התברר כי בביתה של האשה עשרה פתחים החייבים במזוזה, כך שהחזון איש דייק לגמרי ונקב במספר המדויק הדרוש לה, בלי ידיעה מראש - כמוכן!

האשה התרגשה עד אין קץ, וכבר ציפתה בקוצר רוח למזוזות המגיעות מישראל. מיד עם הגיען שבה לביתה בריצה, וביחד עם בעלה נקבעו המזוזות המהודרות בכל הפתחים בבית. היא הודיעה לרופא כי היא מוותרת על הניתוח, וציפתה בקוצר רוח לבשורות טובות...

ואלה אכן הגיעו, המזוזות חוללו את המהפך. זמן מה אחר כך נפקדה האשה בישועה, מעל ומעבר לדרך הטבע, בלי שום סיכוי מראש. בספר 'פאר הדור' המביא את הסיפור לפרטיו, מפורט גם כי אחרי הלידה התברר לאישה כי מחושיה עזובה, והיא שבה להיות בריאה, אלא מאושרת לתינוק רך ותכול עיניים, שמזוזות בפתחי ביתה חוללו מהפך בלתי נתפס!

במשך שנים, הצעידה האשה את ילדיה אל המזוזות החדשות, וסיפרה את סיפור נס ישועתן. כיצד היתה חסרת סיכוי להיות אמא, שכבה חולה ואומללה בבית וגזירת ניתוח מרחפת ממעל, ומזוזות מהודרות שנקבעו בביתה חוללו את השינוי המיוחל. הילדים היו נגשים בזה אחר זה ומנשקים את המזוזות, כשדמעות אושר התגלגלו מקצות עיניה...

מתברר, שהמזוזה העומדת בפתח הבית, נושאת בתוכה מפתח להבאת הברכה אליו. הלא על המזוזה נאמר 'למען ירבו ימיכם וימי בניכם' - היא המבטיחה לנו אורך ימים ושנות חיים, בריאות איתנה וחיים מאושרים ושמחים. הרי כולנו משקיעים מאמצים ומשאבים לשפר את אורך ואיכות החיים, הרי אנו משקיעים את מיטב הכוחות בהענקת חיים טובים יותר לילדינו - בוודאי שנשקיע במזוזה מהודרת הפותחת דלתות ומעניקה ישועות!

הבה נוודא שמזוזות ביתנו שמורות ומהודרות, ואם לא נבדקו לאחרונה - נמהר לבדוק, ואולי לרכוש חדשה ונאה לעטר את פתח הבית. כשנשק את המזוזה החדשה והבדוקה, נדע שעשינו הכל כדי לפתוח שער לישועה, לפעור פתח של שפע בשערי שמים. והמזוזה - מטען האנרגיה הרוחני העוצמתי - היא שתביא לביתנו את האור, תזכה אותנו בישועות במלוא חופניים!

בית חלומות בהישג יד!

כל ימיו, היו חייו של ר' אליהו מסכת ארוכה של עוני ודוחק, עד לנקודה אחת בה התהפך הגלגל. מצעירותו, התאמץ מאוד לפרנס את משפחתו, אך כל מאמציו לא עלו יפה. את חלק הארי מהכנסתו גזלה שכירות הבית בו התגורר, שלא היה אלא בית קטן וצפוף, אך ליותר מכך - לא היתה לו יכולת כלכלית. הבית התנהל בעוני ודוחק רב, כך שכל רעיון על מעבר לדירה נורמלית ונאה - היה כעין חלום רחוק, חסר סיכוי שיתגשם...

חבר שראה בעוניו של ר' אליהו ועקב אחרי מאמציו לשפר את המצב, הציע לו ביום מן הימים: 'דאה נא, כבר ניסית את כל דרכי הפרנסה, ונראה כי משהו חוסם בעדך. אולי כדאי שתרכוש מזוזה חדשה ותקבע אותה בפתח ביתך? אולי מזוזה חדשה, כשרה ומהודרת, תביא בכנפיה את הברכה המיוחלת!'

'דברי טעם אתה אומר', השיב ר' אליהו לעומתו, 'האמפתיה שלך נוגעת ללב, אך עצתך אינה ברת ביצוע. לצערי - עלות רכישת מזוזה היא הרבה מעבר ליכולת הכספית, מי כמוך יודע שאין לי סכומים כאלה!' - אמר בצער...

'ניחא, אני בטוח שזו השקעה כדאית', אמר החבר בהשתתפות ומתוך רצון כנה לסייע. 'הנה לך סכום כסף, צא ורכוש לך מזוזה חדשה, כשרה ומהודרת. התקן אותה בפתח ביתך, ומי יתן, - נשא עיניו לשמים - כי המזוזה החדשה שבפתח ביתך תפתח לך את שערי השפע, ותביא בכנפיה בשורות טובות של ברכה ופרנסה!'

למחרת היום, נרגש מהמחווה ומהמצוה גם יחד, עמד ר' אליהו בפתח ביתו, מזוזה מהודרת בידו האחת ופטיש כבד משקל בידו השנייה. בהתרגשות אין קץ, כשדמעות לחות זולגות מעיניו, הטיב את המזוזה למשקוף הבית וקבע אותה בעיניים עצומות למחצה, כשפיו ממלמל תפילה נרגשת...

בשעה מאוחרת יותר, יצא ר' אליהו לתפילת המנחה כמנהגו מדי יום, ועבר ליד בית כנסת הומה בשכונת רוממה בירושלים. מחוץ לבית הכנסת ניצב דוכן לא קטן, שמעליו התנוסס שלט מאיר עיניים, וזעק בצבע אדום בוהק: 'הגדלה מחר!' מעודו לא נעצר ר' אליהו ליד דוכנים כאלה, הכסף שברשותו ספור ומדוד, ונכון שחשוב כל כך לתרום למוסדות תורה וחסד, אך כרגע - הדבר אינו באפשרותו. תמיד היה נוהג לומר 'כלי נדר, לכשירחיב...!', מבטיח לעצמו כי כשתובא הרווחה והברכה במצבו הכספי, אז ישתדל לתמוך במוסדות התורה ככל יכולתו...

אך הפעם, באופן מוזר וחרגי מאוד, נעצר על יד הדוכן. היה זה מוסד תורני נודע, שערך התרמה משולבת בהגדרה על דירת חמישה חדרים, בשכונת הר נוף בירושלים. עד היום ר' אליהו אינו יודע להסביר למה, אבל זה מה שעשה: עצר בצד הדרך, החל מפשפש בכיסיו, שולה משם שקל ועוד שקל, עד שהגיע לעשרים וחמשת השקלים הדרושים לרכישת הכרטיס. הוא מיהר להעבירם לידי המתרים, ומילא בספח פנקס ההגדרה את שמו ומספר הטלפון שלו...

לא ברור למה עשה כך ר' אליהו, ברור רק מה קרה אחר כך. למחרת היום, בשעת ערב מאוחרת, צלצל הטלפון בביתו. מעבר לקו נשמע קולו של רואה חשבון מכובד, שבטון עמוק וכבד הודיע לו כי הוא הוא הזוכה המאושר בדירת חמישה חדרים בשכונת הר נוף בירושלים!

ההלם לנוכח ההודעה המשמחת, אינו ניתן לתיאור. ר' אליהו אחז את שפופרת הטלפון, ולא הצליח להוציא מילה מפיו - אפילו לא להודות... האיש מעבר לקו נאלץ לומר כמה פעמים 'הלו, הלו', עד שר' אליהו התאושש, נשימתו חזרה אליו, והוא הצליח להודות בהתרגשות רבה על הזכייה הגדולה...

דקות ארוכות התהלך ר' אליהו בתחושות הלם, תדהמה, אושר ושמחה, משולבות זו בזו, ואינו מוצא מקום להכילן. הן רק עד לפני כמה שעות היה שוכר של מחסן קטן, ועתה - ברגע אחד - הוא בעל הבית של דירת חמישה חדרים בשכונה מבוקשת! איך זה קרה? למה פתאום רכש את הכרטיס? מה גרם לו לזכייה הגדולה?

ואז הוא נזכר. שעות בודדות לפני רכישת הכרטיס ששינה את חייו, התקין בביתו מזוזה חדשה! הוא מיהר להתקשר לחבר שהעניק לו את דמי המזוזה, לספר לו כי הסגולה עבדה במהירות הבזק, שינתה את חייו באורח פלאי במהירות שיא. עד היום יושב ר' אליהו במרפסת הנוף המרווחת הצופה להרי ירושלים, מודה לבורא עולם שזיכה אותו בנחלה כזו, ורץ לנשק את המזוזה היקרה, שהביאה בכנפיה נס פלאי כל כך, ישועה מבוקשת ויוצאת דופן!

הלא כך אמרו חז"ל במסכת שבת דף כ"ג: 'זהיר במזוזה - זוכה בדירה נאה!', ור' אליהו, שסיפורו האישי מופיע בהרחבה בספר 'בשערי המזוזה', הוא דוגמא חיה לכך. הן היה גר בדירה שכורה וצפופה, כל מעבר לדירה נאה היה נראה חלום רחוק, והחלפת המזוזה בכשרה ומהודרת - העבירה אותו לבית חלומות של ממש, ושינתה את חייו לבלי הכר!

הרי כולנו היינו רוצים דירה נאה ומרחיבת דעת, שפע זורם ללא הפסקה, פרנסה בקלות וברוח לב, ברכה בעסק, בבית ובארנק... הנה לנו סגולה עתיקה, חזקה ועוצמתית, שעובדת עד היום: מזוזה. לבדוק את המזוזה, להשקיע קצת יותר בהידורה וכשרותה, להיות זהירים במצוות המזוזה כהלכתה, תוך התחברות למסר העולה ממנה. זוהי הדרך לפתוח שערי שפע וברכה!

כשאנו עומדים לעבור דירה או לשפץ את הדירה, נבטיח גם את הברכה בבית החדש, את השפע בדירה הנאה, את הרחבת הדעת והשמירה הדרושה לנו. נשקיע גם במזוזה קצת יותר, נעניק לה את היחס הנכון - כי היא היא המבטיחה לנו דירה נאה ומבורכת, שלווה ואושר בבית, שפע ושמחה. כך נזכה לבית של שפע, בית של ברכה, דירה נאה ומליאת טוב, לנו ולמשפחתנו!

משיעוריו של מגיד השיעור הרה"ג אשר קובלסקי שליט"א

לשמיעת השיעורים בדף היומי ובנושאים נוספים חייגו: 073-2951342 | לקבלת העלון במייל: 6778160@gmail.com | לתרומות והנצחות (גם בכ. אשראי) למען הפצת העלון חייגו: 055-677-8160 | ניתן לתרום גם בעמדות נדרים פלוס